

Bariery prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce

Raport z badania ilościowego
przygotowany dla:

Warszawa, styczeń 2023

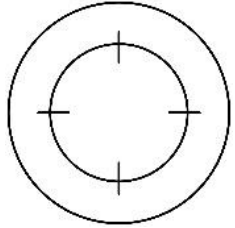

Informacje o badaniu

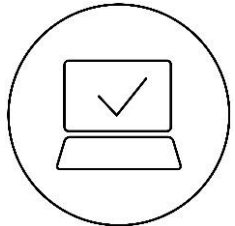
Informacje o badaniu

CEL

Głównym celem badania było poznanie postaw i opinii przedsiębiorców dotyczących barier prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce.

METODOLOGIA

- Badanie zostało przeprowadzone metodą CAWI (*Computer Assisted Web Interviews*) – ankiety on-line na panelu badawczym Ariadna.
- Do badania zostali zaproszeni przedstawiciele sektora MŚP.
- Łączna wielkość próby to **N=534 respondentów**.
- Badanie zostało zrealizowane w styczniu 2023 r.
- Pomiar jest powtarzany cyklicznie (co roku, na początku roku) od 2019 r.
- Struktura próby w badaniu jest reprezentatywna dla przedsiębiorstw w Polsce ze względu na wielkość firmy (mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa).

Podsumowanie wyników

Najważniejsze wyniki 1/2

1

Wysokie podatki, niestabilność prawa i wysokie koszty pracy to utrzymujące się od 2019 r. „TOP 3” postrzeganych przez polskich przedsiębiorców barier na drodze do prowadzenia działalności gospodarczej. **Od 2019 r., niestabilność prawa staje się coraz większą barierą dla prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce** (36% w 2019 vs. 51% obecnie).

2

Bariery na drodze do rozwoju działalności gospodarczej w Polsce są postrzegane przez przedsiębiorców porównywalnie, poczynając od pomiaru z 2019 do pomiaru obecnego. W „TOP3” wciąż znajdują się **niejasne, skomplikowane** i według polskich przedsiębiorców **nieprzychylne** im **przepisy prawa** oraz **nazbyt rozbudowane procedury administracyjne** (pozwolenia, koncesje, itp.).

3

Według polskich przedsiębiorców, najważniejszą przyczyną niezatrudniania większej liczby pracowników w małych i średnich przedsiębiorstwach są **zbyt wysokie koszty** z tym związane – od 2019 r. twierdzi tak niezmiennie ponad 60% polskich przedsiębiorców, bez względu na sektor.

Najważniejsze wyniki 2/2

4

Głównymi przeszkodami w inwestowaniu kapitału przez MŚP są według 46% polskich przedsiębiorców **zbyt niskie zyski przedsiębiorców, lęk przed utratą kapitału** (45%) oraz **obawa przed spadkiem popytu** na świadczone przez firmę usługi / oferowane produkty (41% wskazań).

5

Według 51% polskich przedsiębiorców, najważniejszą barierą na drodze do zakładania własnego biznesu w Polsce jest **brak wolnych środków** na start, **niechęć do brania odpowiedzialności** za ewentualne niepowodzenie firmy (46% – istotnie częściej niż 38% w 2019 r.) oraz **brak pomysłu** na działalność gospodarczą (36% – istotnie rzadziej niż 46% w roku 2020 r.).

6

Najlepszymi zachętami do rozpoczęcia własnej działalności mogłaby być według 55% przedsiębiorców **bezzwrotna pomoc finansowa** (na start) ze strony państwa oraz **wydłużony okres preferencyjnej składki ZUS** (54% wskazań). Obniżenie składki ZUS i/lub innych podatków często pojawiało się także jako doprecyzowanie pytania o „inne” drivery rozpoczynania własnej działalności gospodarczej.

Wyniki szczegółowe

Bariery na drodze do prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce: podsumowanie wyników

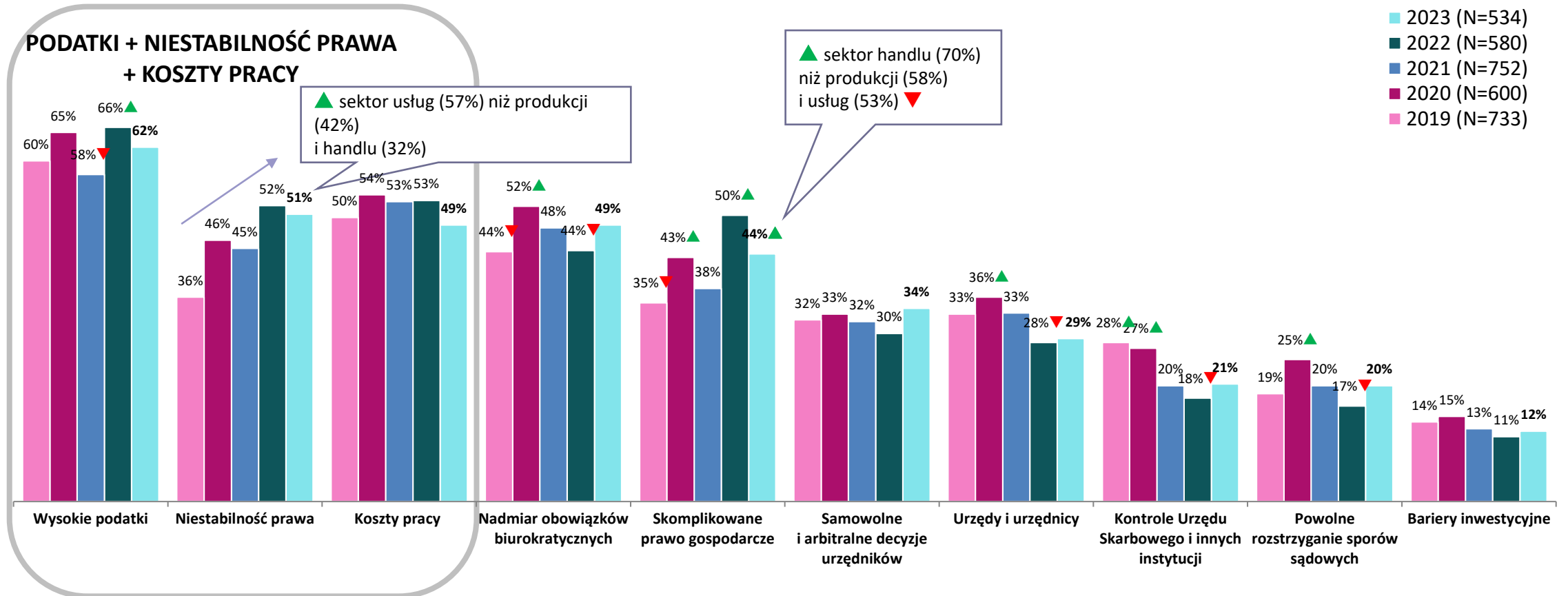
Wysokie podatki, niestabilność prawa i wysokie koszty pracy to utrzymujące się od 2019 r. „TOP 3” postrzeganych przez polskich przedsiębiorców barier na drodze do prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce.

- Przeszkody te dla pomiaru 2023 są postrzegane przez przedsiębiorców bez istotnych różnic ze względu na wielkość firmy. Istnieją jednak różnice ze względu na sektor.
  - Niestabilność prawa jest większą barierą na drodze do prowadzenia działalności według usług (57% przedsiębiorców z tego sektora postrzega niestabilność prawa jako istotną przeszkodę) niż produkcji (42%) i handlu (32%).
  - Skomplikowane prawo gospodarcze jest istotnie większym problemem w opinii przedsiębiorców z sektora handlu (70% z nich postrzega je jako barierę) niż produkcji (58%), a najmniej – usług (53%).
- Ponadto, od 2019 r., niestabilność prawa staje się coraz większą barierą dla prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce (36% w 2019 vs. 51% obecnie).

Postrzeganie przeszkód prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce

Jakie, Pani/a zdaniem, są największe przeszkody w prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce?

▲ ▼ Statystycznie istotnie wyżej / niżej

Przeszkody prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce są postrzegane bez istotnych różnic ze względu na wielkość firmy dla pomiaru 2023.

Ranking barier prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce

10

▲▼ Statystycznie istotnie wyżej / niżej

Proszę uszeregować poniższe bariery od tych, które są największym problemem w prowadzeniu przez Panią/Pana działalności gospodarczej.

	% osób wskazujących na 1. miejscu	% osób wskazujących na 2. miejscu	% osób wskazujących na 3. miejscu	Top3box 2023 (N=534)	Top3box 2022 (N=580)	Top3box 2021 (N=752)	Top3box 2020 (N=600)	Top3box 2019 (N=733)
WYSOKIE PODATKI	29%	16%	11%	56%	51%▼	58%	61%▲	57%
KOSZTY PRACY	18%	18%	13%	49%	49%	47%	55%	52%
NIESTABILNOŚĆ PRAWA	14%	16%	14%	44%▲	42%▲	35%	34%▼	29%▼
SKOMPLIKOWANE PRAWO GOSPODARCZE	10%	11%	14%	36%	38%▲	31%	31%	30%▼
NADMIAR OBOWIĄZKÓW BIUROKRATYCZNYCH	8%	10%	17%	35%	29%	35%	35%	33%
URZĘDY I URZĘDNIICY	6%	8%	6%	20%	21%	25%	24%	26%
SAMOWOLNE I ARBITRALNE DECYZJE URZĘDNIKÓW	5%	8%	8%	20%	19%	24%	18%	22%
KONTROLE URZĘDU SKARBOWEGO I INNYCH INSTYTUCJI	3%	5%	6%	15%▼	16%	15%▼	18%	23%▲
BARIERY INWESTYCYJNE	4%	4%	6%	14%	15%	13%	14%	15%
POWOLNE ROZSTRZYGANIE SPORÓD SĄDOWYCH	3%	4%	6%	14%	10%	15%	13%	15%

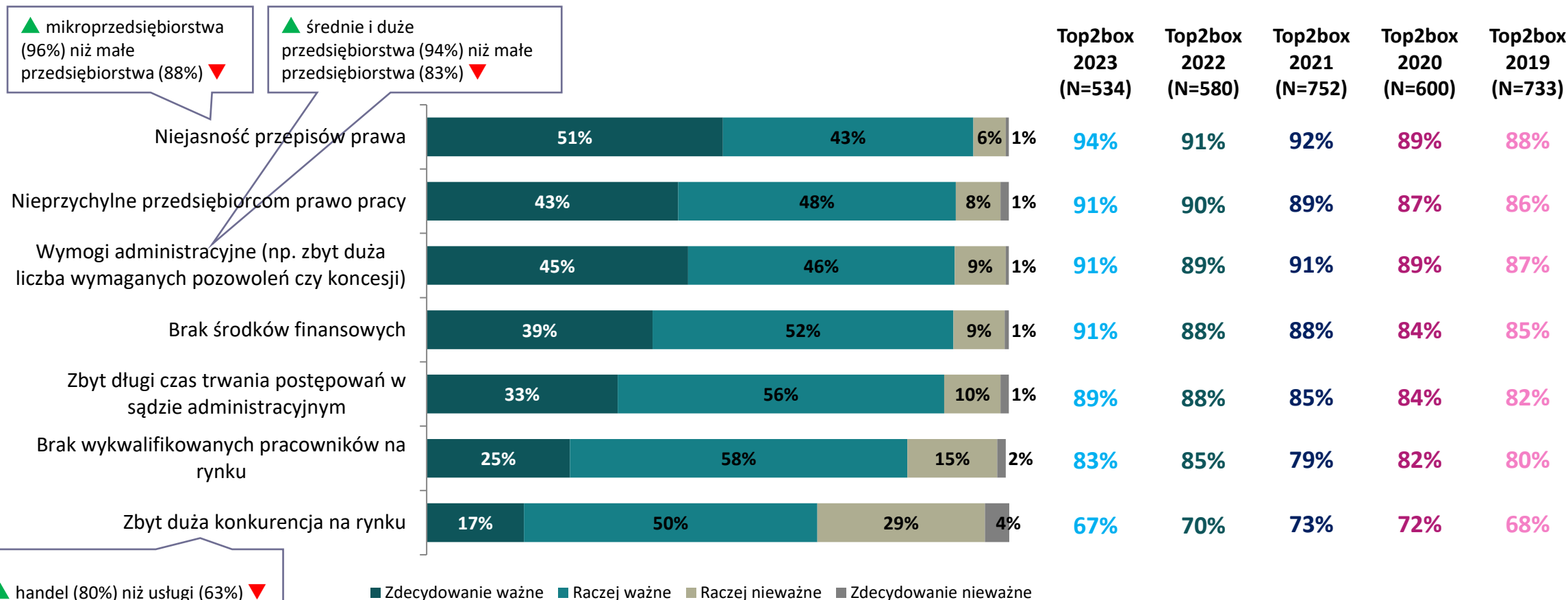
Bariery na drodze do rozwoju działalności gospodarczej w Polsce: podsumowanie wyników

Bariery na drodze do rozwoju działalności gospodarczej w Polsce są postrzegane przez przedsiębiorców porównywalnie, poczynając od pomiaru z 2019 do pomiaru obecnego. W „TOP3” wciąż znajdują się niejasne, skomplikowane i według polskich przedsiębiorców nieprzychylnie im przepisy prawa oraz nazbyt rozbudowane procedury administracyjne (pozwolenia, koncesje, itp.).

- Dodatkowo, niejasność przepisów prawa jest w pomiarze 2023 deklaratywnie istotnie większą barierą na drodze do rozwoju dla mikroprzedsiębiorstw (96%) niż małych przedsiębiorstw (88%), a zbyt rozbudowane wymogi administracyjne – raczej dla średnich i dużych (94%) niż dla małych przedsiębiorstw (83%).
- Zbyt duża konkurencja na rynku jest istotnie częstszą przeszkodą na drodze do rozwoju biznesu dla sektora handlu (80%) niż usług (63%).

Ważność barier związanych z rozwojem przedsiębiorstw w Polsce

W jakim stopniu wymienione poniżej bariery są według Pana/i ważnymi barierami w kontekście rozwoju przedsiębiorstw w Polsce?

Brak istotnych statystycznie różnic w TOP2box na przestrzeni pomiarów 2019-obecnie.

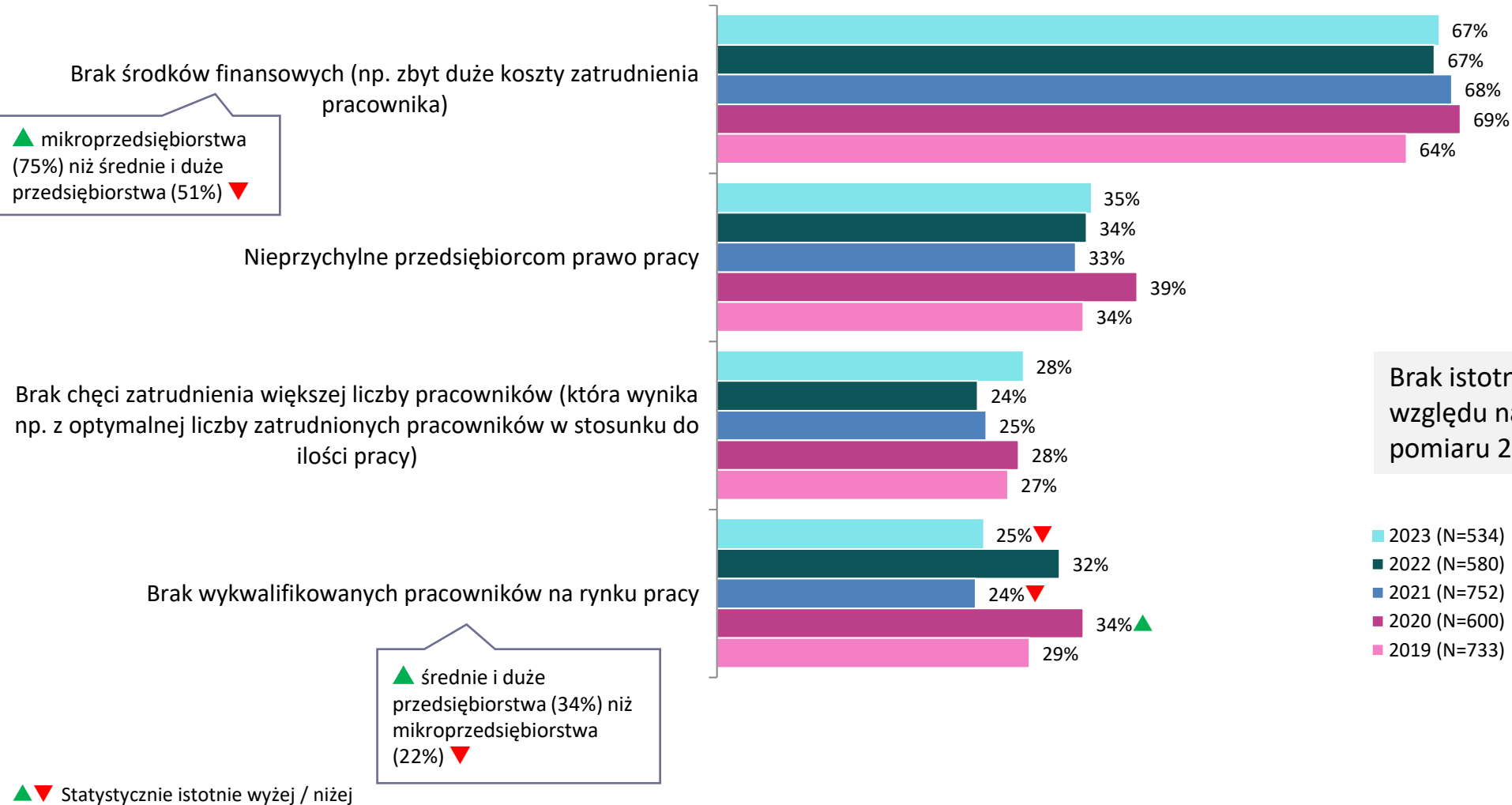
Bariery powiększania zespołu przez polskie MŚP: podsumowanie wyników

Według polskich przedsiębiorców, najważniejszą przyczyną niezatrudniania większej liczby pracowników w małych i średnich przedsiębiorstwach są zbyt wysokie koszty z tym związane – od 2019 r. twierdzi tak niezmiennie ponad 60% polskich przedsiębiorców, bez względu na sektor.

- Mikroprzedsiębiorcy postrzegają wysokie koszty zatrudniania pracowników za przeszkodę na drodze do powiększania zespołu w MŚP istotnie częściej niż średnie i duże przedsiębiorstwa (75% vs. 51%).
- Odwrotnie ma się jednak sytuacja dotycząca percepcji dostępności odpowiednio wykwalifikowanych pracowników na rynku – jest to przyczyna niezatrudniania większej liczby pracowników w polskich MŚP według 34% średnich i dużych przedsiębiorstw oraz według 22% mikroprzedsiębiorstw.
- Ponadto, problem dotyczący braku wykwalifikowanego personelu na rynku pracy jest w tym roku – według deklaracji przedsiębiorców – istotnie mniej ważnym powodem niezatrudniania większej liczby pracowników w MŚP niż dla pomiaru z 2020 r. (34% vs. 25% obecnie).

Powody niezatrudniania większej liczby pracowników w MŚP

Jakie według Pana/i są najważniejsze powody niezatrudniania większej liczby pracowników w małych i średnich przedsiębiorstwach?

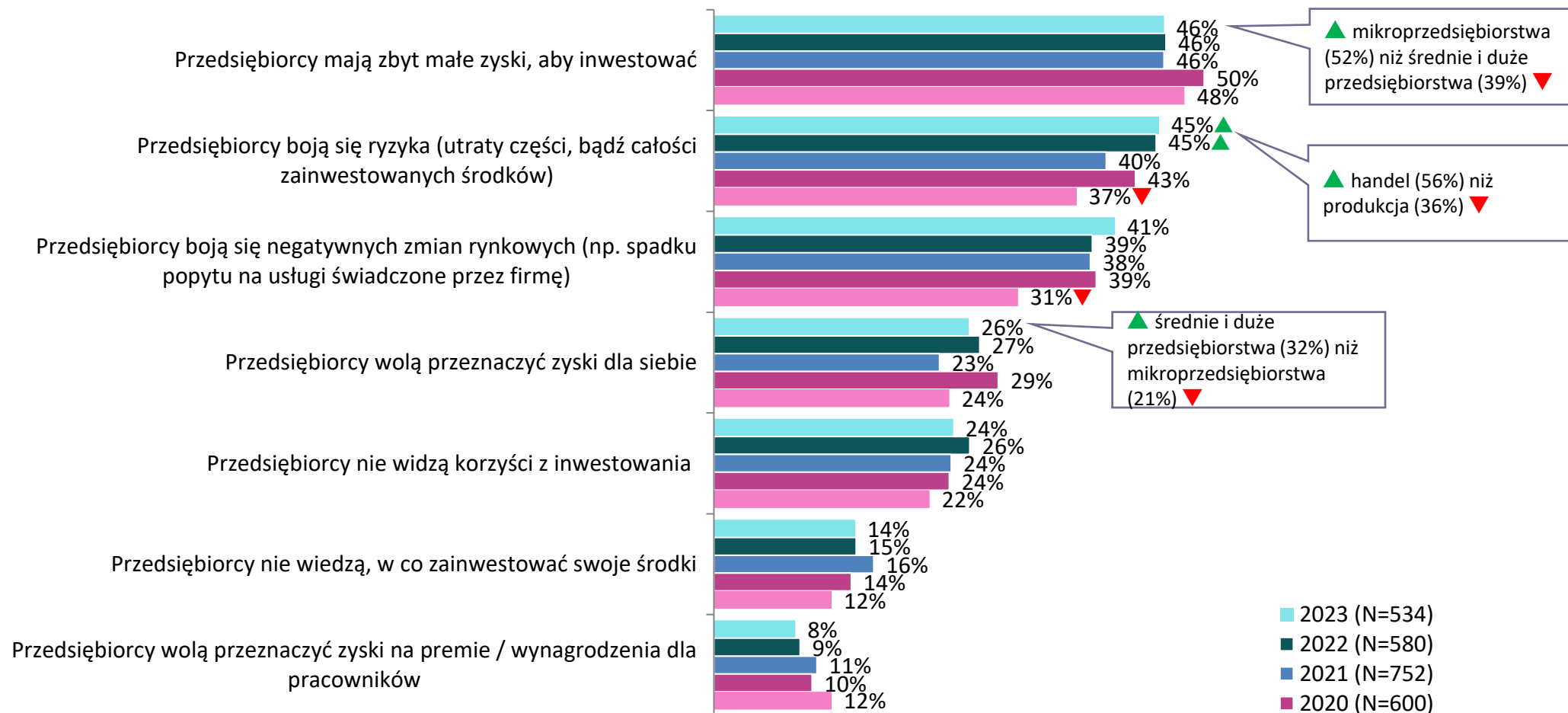
Bariery inwestowania przez polskie MŚP: podsumowanie wyników

Głównymi przeszkodami w inwestowaniu kapitału przez MŚP są według 46% polskich przedsiębiorców zbyt niskie zyski przedsiębiorców.

- Istotnie częściej niż ogół przedsiębiorców, do opinii tej przychylają się mikroprzedsiębiorcy (52%), zaś istotnie rzadziej – średnie i duże przedsiębiorstwa (39%).
- Ponadto, od 2022 r., 45% (vs. 37% w 2019r.) polskich przedsiębiorców uważa, że barierami do inwestowania przez MŚP w Polsce jest **lęk przed utratą kapitału**. Istotnie częściej opinię tę podziela sektor handlu (56%), istotnie zaś rzadziej – produkcja (36%).
- TOP 3 zamyka **obawa przed spadkiem popytu na świadczone przez firmę usługi / oferowane produkty** (41% wskazań). Przyczyna ta jest od 2020 r. wskazywana istotnie częściej, niż w pomiarze z roku 2019 (31%).
- 26% wszystkich przedsiębiorców jest zdania, że MŚP wolą przeznaczać wypracowane zyski dla siebie niż je inwestować. Tego zdania istotnie częściej są średnie i duże przedsiębiorstwa (32%) niż mikroprzedsiębiorstwa (21%).

Przeszkody w inwestowaniu przez małe lub średnie firmy

A jakie są przeszkody w inwestowaniu (kapitału) przez małe bądź średnie firmy?

▲ ▼ Statystycznie istotnie wyżej / niżej

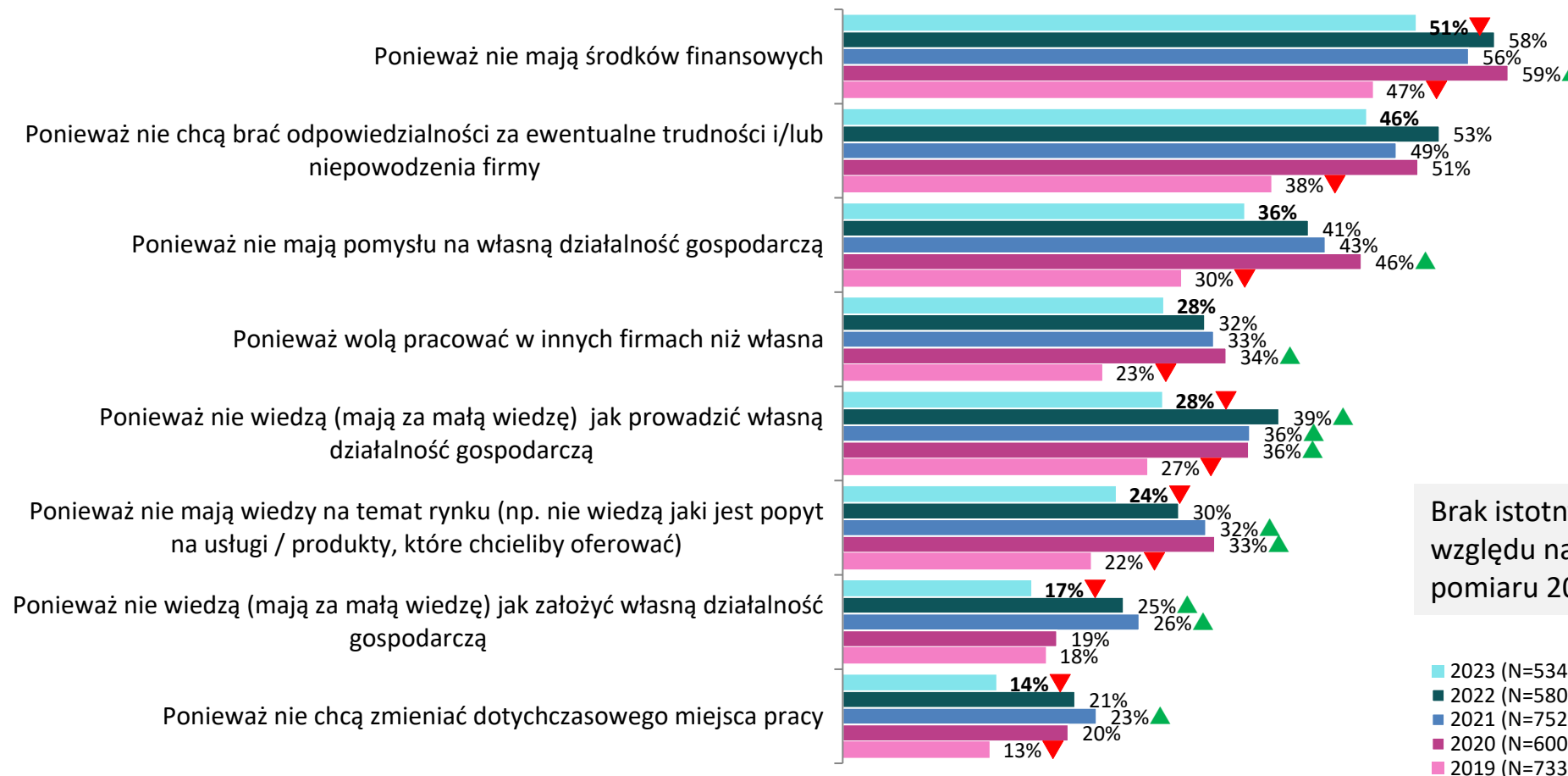
Bariery rozpoczynania działalności gospodarczej w Polsce: podsumowanie wyników

Według 51% polskich przedsiębiorców, najważniejszą barierą na drodze do zakładania własnego biznesu w Polsce jest brak wolnych środków na start.

- Wynik ten jest porównywalny do pomiaru z 2019 r. (47%), istotnie jednak niższy niż dla pomiaru z roku 2020. Ponadto, w „TOP3” znalazły się także **niechęć do brania odpowiedzialności za ewentualne niepowodzenie firmy** (46%, tj. istotnie częściej niż 38% w 2019 r.) oraz **brak pomysłu na działalność gospodarczą** (36%, tj. porównywalnie jak w latach 2019 i 2021-2022, istotnie jednak rzadziej niż w roku 2020, kiedy to opinię tę podzielało 46% przedsiębiorców).
- Na postrzeganie barier prowadzenia własnej działalności w Polsce, dla pomiaru 2023, nie miały wpływu wielkość ani sektor, w którym prosperuje firma.

Bariery rozpoczynania działalności gospodarczej

A dlaczego według Pana/i większość Polaków nie rozpoczyna własnej działalności gospodarczej? Proszę wybrać 3 najważniejsze powody.

Brak istotnych statystycznie różnic ze względu na sektor i wielkość firmy dla pomiaru 2023.

2023 (N=534)
 2022 (N=580)
 2021 (N=752)
 2020 (N=600)
 2019 (N=733)

▲ ▼ Statystycznie istotnie wyżej / niżej

Drivery rozpoczynania działalności w Polsce: podsumowanie wyników

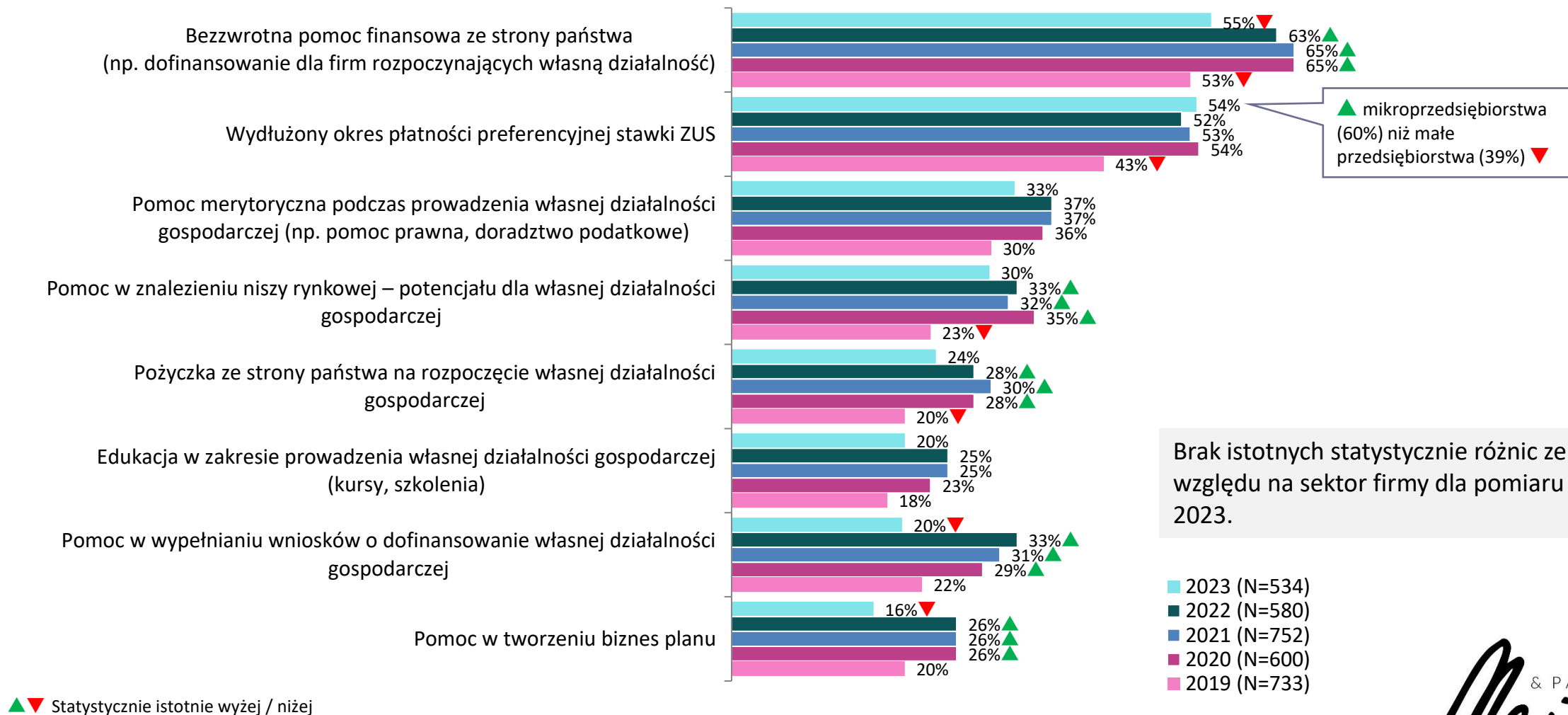

Najlepszymi zachętami do rozpoczęcia własnej działalności mogłaby być według 55% polskich przedsiębiorców bezzwrotna pomoc finansowa (na start) ze strony państwa oraz wydłużony okres preferencyjnej składki ZUS (54% wskazań).

- Sektor, w którym działa firma nie różnicował istotnie statystycznie odpowiedzi przedsiębiorców. Na wyniki dla pomiaru 2023 miała jednak wpływ wielkość firmy: wydłużenie preferencyjnej składki ZUS było pomysłem częściej popieranym przez mikroprzedsiębiorstwa (60%) niż małe przedsiębiorstwa (39%).
- Ponadto, choć bezzwrotna pomoc finansowa ze strony państwa spotkała się w tym roku z mniejszym (choć wciąż dużym!) entuzjazmem (55% wskazań) niż w latach 2022 (63%) i 2020-2021 (65%), tak wydłużony okres preferencyjnej składki ZUS, niezmiennie od 2020 (w 2019 było to 43%), jest dobrą zachętą według ponad połowy przedsiębiorców.

Zachęta do rozpoczęcia działalności gospodarczej

Gdyby miał/a Pan/i założyć teraz firmę, co zachęciłoby Pana/ią do założenia własnej działalności gospodarczej?

Zapraszamy do kontaktu!

ul. Podbięty 57, 02-732 Warszawa
tel. (22) 828-28-85 / kom: 512-437-457
biuro@maison.pl ; www.maison.pl

